

ΣΗΜΕΙΩΜΑ
Οικονομία Ομοσπονδιακού Κρατιδίου Έσσης και
Διμερείς Οικονομικές Σχέσεις με Ελλάδα

Ομοσπονδιακό Κρατίδιο Έσσης

Γενικά στοιχεία

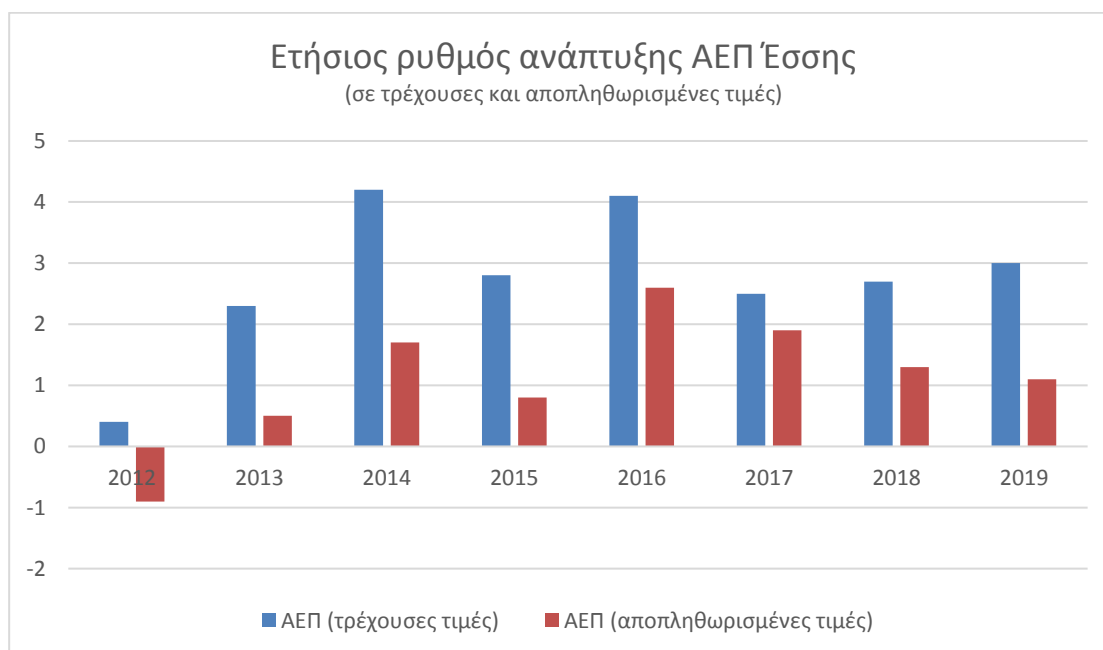
Πληθυσμός: 6.265.809 (2018)

Πρωτεύουσα: Wiesbaden

1. Οικονομία

Το **ΑΕΠ** του Ομοσπονδιακού κρατιδίου της Έσσης σημείωσε το 2019 μεγέθυνση 1,1% (1,3% το 2018). Το ίδιο έτος το ΑΕΠ του συνόλου της Γερμανίας αυξήθηκε κατά 0,6% από 1,5% ένα χρόνο νωρίτερα.

Το ονομαστικό ΑΕΠ του Ομοσπονδιακού Κρατιδίου της Έσσης σημείωσε το 2019 αύξηση 3% και ανήλθε σε 295 δις Ευρώ. Η μεγέθυνση αυτή είναι υψηλότερη σε σύγκριση με τον ρυθμό αύξησης του ονομαστικού ΑΕΠ του συνόλου της Γερμανίας (2,7%). Το ονομαστικό ΑΕΠ του Ομοσπονδιακού Κρατιδίου της Έσσης αντιστοιχεί στο 8,6% του συνολικού ΑΕΠ της Γερμανίας.

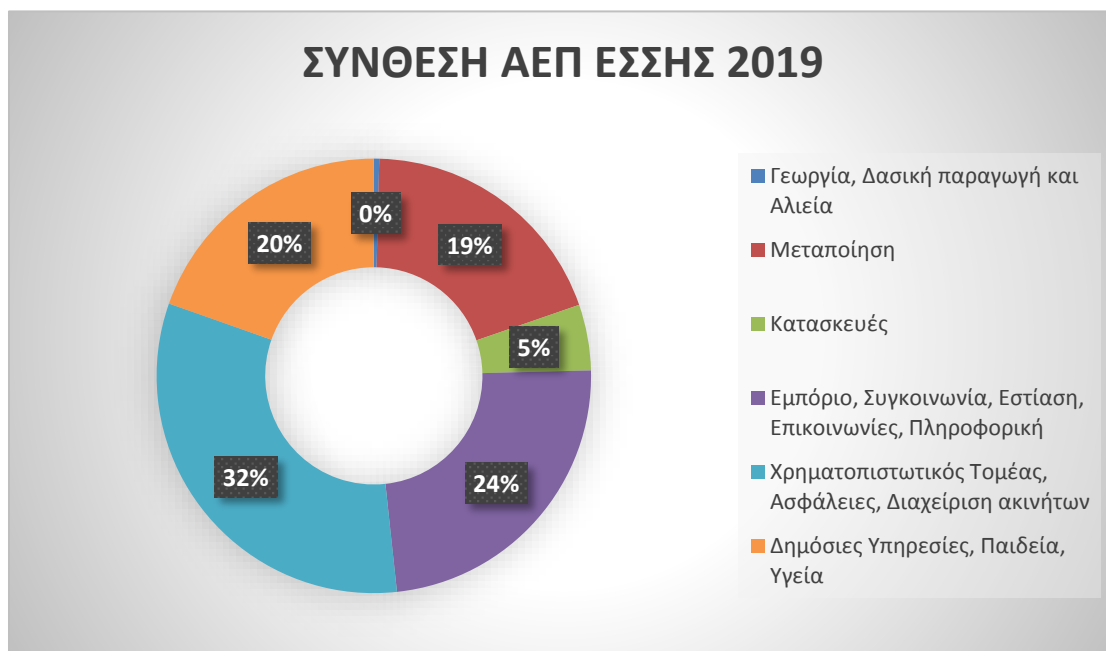
Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Έσσης, Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Ντύσσελντορφ

Επί τη βάσει του **ύψους του ΑΕΠ** η Έσση κατατάσσεται στην 5^η θέση σε ομοσπονδιακό επίπεδο, μετά από: Βόρεια Ρηνανία-Βεστφαλία, Βαυαρία, Βάδη-Βυρτεμβέργη, Κάτω Σαξονία, ακολουθούμενη από Ρηνανία-Παλατινάτο και Βερολίνο.

ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΟ ΑΕΠ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ ΑΝΑ ΟΜΟΣΠΟΔΙΑΚΟ ΚΡΑΤΙΔΙΟ (σε χιλιάδες ευρώ)									
Κατάταξη	ΚΡΑΤΙΔΙΑ	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1	Βόρεια Ρηνανία - Βεστφαλία	596.332	608.826	630.225	649.991	668.912	691.518	694839	711419
2	Βαυαρία	494.015	509.084	529.608	552.760	569.810	594.447	616674	632897
3	Βάδη - Βυρτεμβέργη	413.689	424.264	440.344	464.455	476.274	493.265	513438	524325
4	Κάτω Σαξονία	241.513	245.571	253.947	258.481	276.270	287.959	297301	307036
5	Έσση	238.020	243.829	253.678	260.297	269.440	279.085	285833	294477
6	Ρηνανία - Παλατινάτο	122.724	125.262	129.811	135.558	138.500	144.308	143655	145003
7	Βερολίνο	109.910	112.603	117.817	124.401	130.537	136.614	145547	153291
8	Σαξονία	101.520	104.223	109.097	113.979	118.199	121.738	124374	128097
9	Αμβούργο	98.017	102.233	104.901	110.246	112.959	117.572	118912	123270
10	Σλέσβιγκ - Χόλσταϊν	79.837	81.480	84.211	86.689	89.825	93.367	94670	97762
11	Βραδεμβούργο	58.993	60.781	63.499	65.200	66.942	69.132	71903	74330
12	Θουριγκία	51.612	53.712	56.478	58.204	59.898	61.906	62240	63866
13	Σαξονία - Ανχάλτ	54.220	55.178	56.151	57.729	59.078	60.695	61755	63546
14	Μεκλεμβούργο Δυτική Πομερανία	36.710	38.054	39.195	40.201	41.019	42.783	44584	46567
15	Σαρλάνδη	32.277	31.975	33.429	34.309	34.331	35.300	35710	36263
16	Βρέμη	28.871	29.167	30.078	31.151	32.056	33.662	32835	33623
ΣΥΝΟΛΟ	Γερμανία	2.758.260	2.826.240	2.932.470	3.043.650	3.144.050	3.263.350	3.344.370	3.435.760

Πηγή: Ομοσπονδιακή Στατιστική Αρχή - DESTATIS

Σύνθεση του ΑΕΠ Έσσης το 2019: Τριτογενής Τομέας (Υπηρεσίες) 75,4%, Δευτερογενής Τομέας (Μεταποίηση) 19,3%, Πρωτογενής Τομέας (Γεωργία) 0,4%.

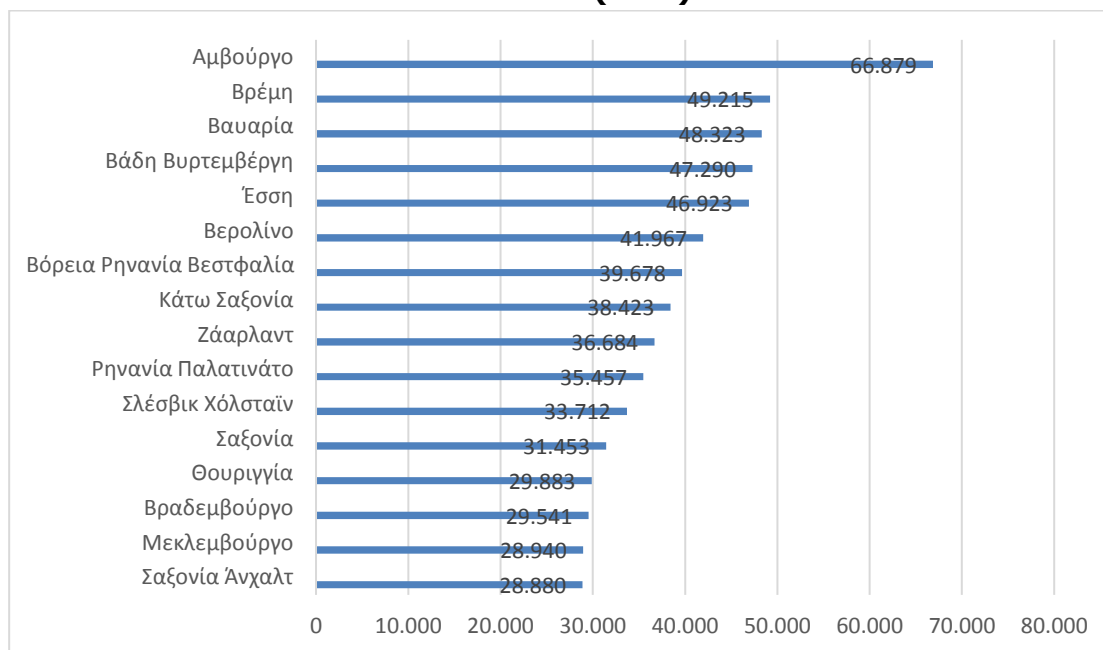

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Έσσης, Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Ντύσσελντορφ

Με βάση το **κατά κεφαλή ΑΕΠ** η Έσση καταλαμβάνει την 5^η θέση ανάμεσα στα 16 γερμανικά κρατίδια. Το κατά κεφαλή ΑΕΠ της Έσσης ανέρχεται σε 46.923 ευρώ, με τον μέσο γερμανικό όρο να ανέρχεται σε 41.358 ευρώ. Όπως φαίνεται και από τον

παρακάτω πίνακα, προηγούνται της Έσσης τα κρατίδια: Αμβούργο, Βρέμη, Βαυαρία και Βάδη-Βυρτεμβέργη.

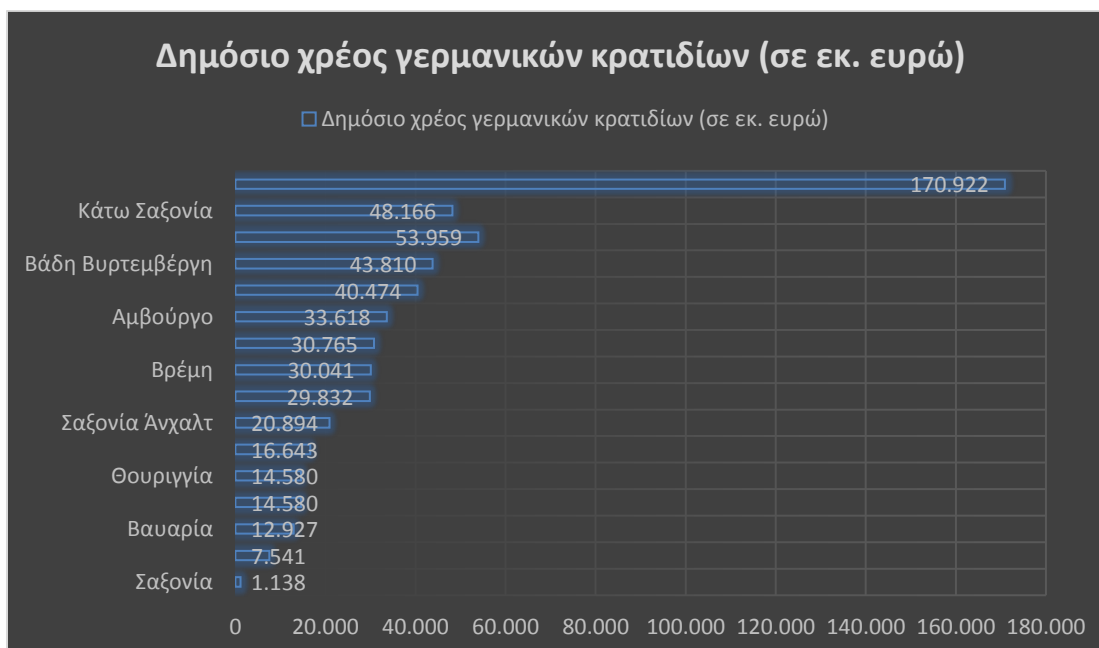
Κατά κεφαλή ΑΕΠ γερμανικών κρατιδίων 2019 (Σε €)

Πηγή: de.statista.com

Το **Δημόσιο Χρέος** της Έσσης ανήλθε το 2019 σε 40,4 δις Ευρώ, συνιστώντας το 5^ο κατά σειρά υψηλότερο χρέος σε ομοσπονδιακό επίπεδο μετά τη Βόρεια Ρηνανία-Βεστφαλία, την Κάτω Σαξονία, το Βερολίνο και τη Βάδη-Βυρτεμβέργη.

Το **κατά κεφαλήν δημόσιο χρέος** της Έσσης ανήλθε το 2019 σε 8.557 χιλ. Ευρώ, κατατάσσοντας την Έσση στην 10^η θέση μεταξύ όλων των ομοσπονδιακών κρατιδίων. Αναλυτικά στους ακόλουθους πίνακες:

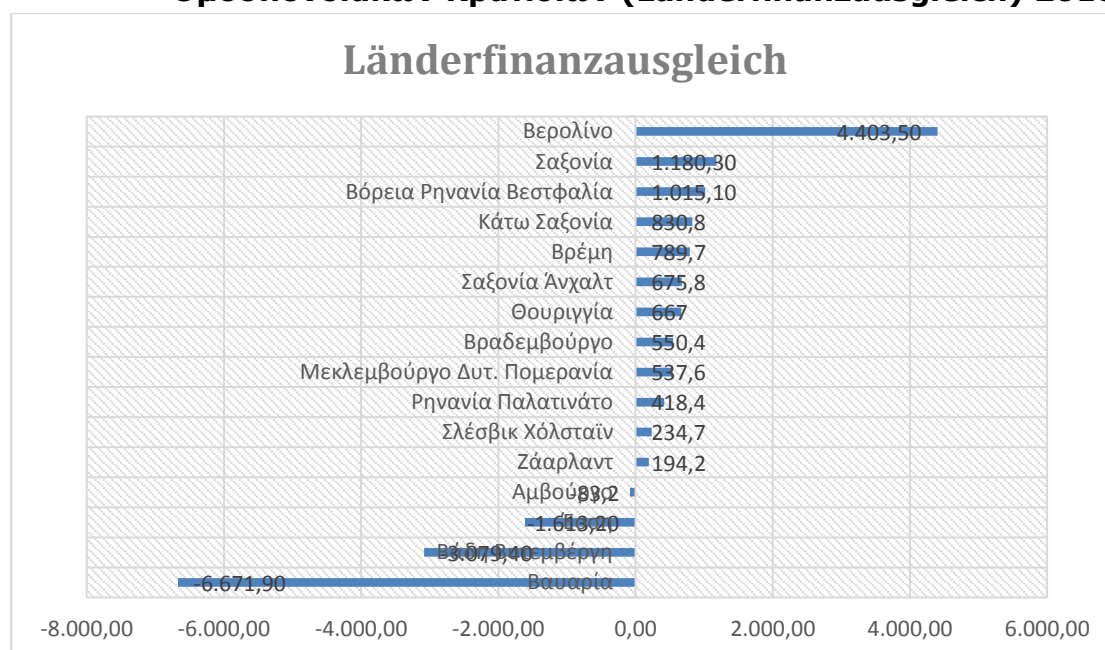
Πηγή: Ομοσπονδιακή Στατιστική Αρχή – DESTATIS

Πηγή: Ομοσπονδιακή Στατιστική Αρχή – DESTATIS

Έσση, Βαυαρία, Βάδη-Βυρτεμβέργη και Αμβούργο συνεισφέρουν στο **Ταμείο Χρηματοδοτικής Εξίσωσης των Ομοσπονδιακών Κρατιδίων**. Το 2018 (τελευταία διαθέσιμα στοιχεία), οι μεταβιβάσεις στο Ταμείο των ως άνω Ομοσπονδιακών Κρατιδίων είχαν ως εξής: Βαυαρία 6,6 δις Ευρώ, Βάδη-Βυρτεμβέργη 3,07 δις Ευρώ, Έσση 1,6 δις Ευρώ, Αμβούργο 83 εκ. Ευρώ. Αντιθέτως, τα Ομοσπονδιακά Κρατίδια: Βερολίνου, Β. Ρηνανίας – Βεστφαλίας, Σαξονίας, Κάτω-Σαξονίας, Βρέμης, Θουριγγίας, Βραδεμβούργου Σαξονίας-Ανχάλτης, Μεκλεμβούργου Δ. Πομερανίας, Ρηνανίας Πλατινάτου, Σλέσβιχ-Χόλσταϊν και Σααρλάνδης είναι αποδέκτες ενισχύσεων.

Μεταβιβάσεις στο πλαίσιο του Συστήματος Χρηματοδοτικής Εξίσωσης των Ομοσπονδιακών Κρατιδίων (Länderfinanzausgleich) 2018

Πηγή: www.bundesfinanzministerium.de

Ο **Δείκτης Τιμών Καταναλωτού** στο Ομοσπονδιακό Κρατίδιο της Έσσης διαμορφώθηκε το 2019 στο επίπεδο του 1,3%, έναντι 1,5% το 2018, ακολουθώντας την αντίστοιχη, σε ομοσπονδιακό επίπεδο, εξέλιξη (1,8 και 1,4 αντίστοιχα).

Πληθωρισμός ανά Ομοσπονδιακό Κρατίδιο (2015-2019)¹ (στοιχεία 31.12.2019)					
Ομοσπονδιακά Κρατίδια	2015	2016	2017	2018	2019
Βάδη - Βυρτεμβέργη	0,3	1,6	1,8	2,0	1,6
Βαυαρία	0,5	1,7	1,7	2,2	3,6
Βραδεμβούργο	-0,1	1,7	1,5	1,7	1,5
Έσση	0,3	1,9	1,7	1,5	1,3
Μεκλεμβούργο Δυτική Πομερανία	0,4	1,9	2,1	1,6	1,7
Κάτω Σαξονία	0,2	1,4	1,5	1,6	1,4
Βόρεια Ρηνανία - Βεσφαλία	0,4	1,9	1,5	1,7	1,6
Ρηνανία Παλατινάτο	0,1	1,9	1,5	1,7	1,3
Σαρλάνδη	0,2	1,7	1,4	1,7	1,4
Σαξονία	0,2	1,8	1,7	1,8	1,5
Σαξονία - Ανχάλτη	0,7	1,4	1,5	1,6	1,5
Σλέσβιχ - Χολσταϊν	-	0,4	1,5	1,6	1,3
Θουριγγία	0,8	1,6	1,7	1,8	1,5
Βερολίνο	0,1	1,7	1,7	1,8	1,4
Βρέμη	0,6	1,5	1,7	1,6	1,7
Αμβούργο	-	0,8	1,7	1,5	1,3

Πηγή: Ομοσπονδιακή Στατιστική Αρχή – DESTATIS

Η **ανεργία** στην Έσση, το 2019 μειώθηκε στο επίπεδο του 4,4%, έναντι 4,6% το 2018.

Ανεργία – Διαχρονική Εξέλιξη ανά Ομοσπονδιακό Κρατίδιο (2015-2019)					
Ομοσπονδιακό Κρατίδιο	2015	2016	2017	2018	2019
Σλέσβιχ-Χόλσταϊν	7,3	7,0	6,7	5,5	5,1
Αμβούργο	8,5	8,1	7,7	6,3	6,1
Κάτω Σαξονία	6,8	6,6	6,3	5,3	5
Βρέμη	12,1	11,6	11,2	9,8	9,9
Β. Ρηνανία - Βεσφαλία	8,8	8,5	8,1	6,8	6,5
Έσση	6,1	5,9	5,6	4,6	4,4
Ρηνανία - Παλατινάτο	5,8	5,6	5,3	4,4	4,3
Σαρλάνδη	7,7	7,7	7,2	6,1	6,2
Βάδη - Βυρτεμβέργη	4,3	4,2	3,9	3,2	3,2
Βαυαρία	4,1	3,9	3,6	2,9	2,8
Μεκλεμβούργο - Δ. Πομερανία	11,3	10,6	9,4	7,9	7,1
Βραδεμβούργο	9,7	8,9	7,8	6,3	5,8
Βερολίνο	12,6	11,5	10,5	8,1	7,8
Σαξονία - Ανχάλτη	11,1	10,4	9,2	7,7	7,1
Θουριγγία	8,2	7,4	6,6	5,5	5,3
Σαξονία	9,2	8,3	7,4	6	5,5

Πηγή: Ομοσπονδιακή Στατιστική Αρχή – DESTATIS

Στην Έσση δραστηριοποιούνται αρκετές μεγάλες επιχειρήσεις, μεταξύ των οποίων: Deutsche Lufthansa AG, REWE Group, Deutsche Bahn AG, Fraport Konzern, Deutsche Post Gruppe, Commerzbank AG, Deutsche Telekom AG, Continental Konzern, Volkswagen AG, Adam Opel AG, Rhön-Klinikum AG, DZ Bank Gruppe, Deutsche Bank AG, Merck KGaA, Metro Group, Sanofi Group, WISAG Facility Service Holding GmbH, B. Braun Melsungen AG, Procter & Gamble Germany GmbH, Siemens AG.

Παράλληλα, η Φραγκφούρτη αποτελεί το μεγαλύτερο χρηματοοικονομικό κέντρο της Γερμανίας και ένα από τα σημαντικότερα στον κόσμο. Στην Φραγκφούρτη έχει την

έδρα του το Χρηματιστήριο Φραγκφούρτης (Frankfurter Wertpapierbörse), φορέα του οποίου αποτελεί το Γερμανικό Χρηματιστήριο (Deutsche Börse AG). Η Deutsche Börse AG, με κριτήριο τον όγκο χρηματιστηριακών συναλλαγών, συγκαταλέγεται μεταξύ των μεγαλύτερων του κόσμου (8^η θέση παγκοσμίως).

Ο δείκτης παρακολούθησης των χρηματιστηριακών συναλλαγών του Χρηματιστηρίου Φραγκφούρτης είναι ο DAX (Deutscher Aktienindex), στον οποίο εντάσσονται οι 30 μεγαλύτερες γερμανικές επιχειρήσεις και σε μεγάλο βαθμό αντικατοπτρίζει τις διακυμάνσεις της γερμανικής οικονομίας στις διεθνείς χρηματαγορές.

Σύμφωνα με στοιχεία του Δήμου Φραγκφούρτης, στην πόλη έχουν την έδρα τους συνολικά 227 χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, εκ των οποίων 162 από το εξωτερικό. Συγκεκριμένα: Γερμανική Κεντρική Τράπεζα (Deutsche Bundesbank), Κρατική Αναπτυξιακή Τράπεζα της Γερμανίας (Kreditanstalt für Wiederaufbau-KfW), εμπορικές τράπεζες διεθνούς βεληνεκούς όπως Deutsche Bank, Commerzbank, καθώς και Κεντρική Συνεταιριστική Τράπεζα Γερμανίας (Deutsche Zentral-Genossenschaftsbank-DZBank) και DekaBank Deutsche Girozentrale (Πάροχος Asset Management και Capital Market Solutions του Χρηματοοικονομικού Ομίλου των Γερμανικών Αποταμιευτικών Τραπεζών - Sparkassen-Finanzgrupp), ως επίσης σημαντικοί χρηματοοικονομικοί φορείς όπως ο Ομοσπονδιακός Οργανισμός Εποπτείας Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών (Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht - BaFin).

Την έδρα τους στην πόλη της Φραγκφούρτης έχει επίσης η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΖΒ), αλλά και φορείς της ΕΕ, όπως η Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (Europäische Aufsichtsbehörde für das Versicherungswesen und die betriebliche Altersversorgung - ΕΙΟΠΑ) και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου (Europäische Ausschuss für Systemrisiken - ESRB).

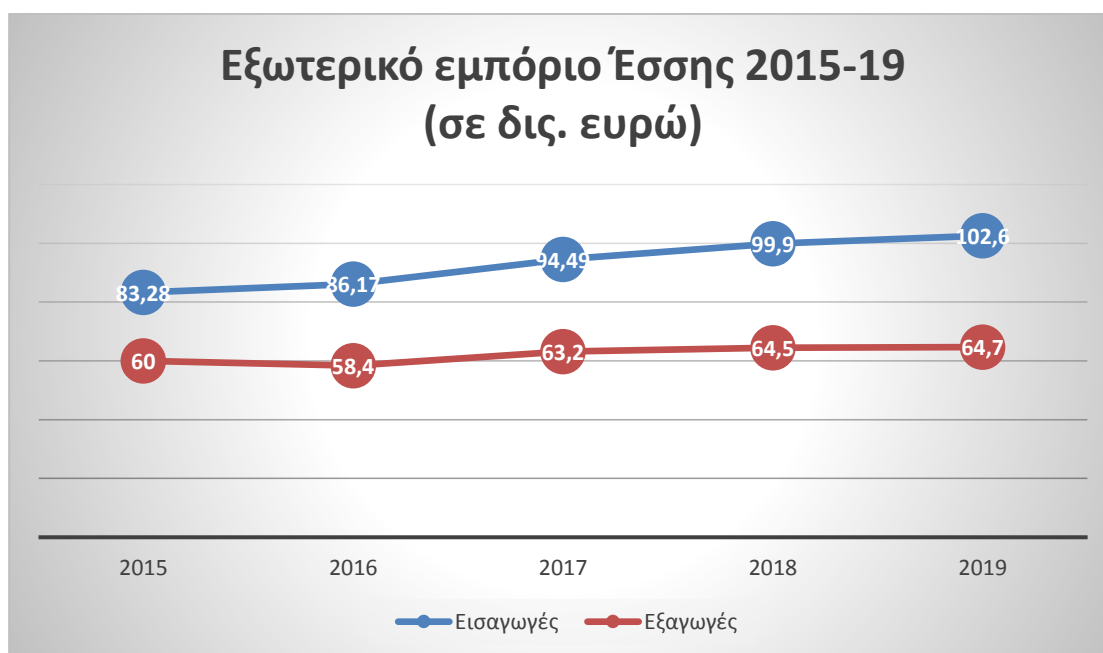
Διεθνείς τράπεζες με παρουσία στην Φραγκφούρτη: Credit Suisse, UBS, Bank of America, Morgan Stanley, Merrill Lynch, JPMorgan Chase, Bank of China, Société Générale, BNP Paribas κ.α. παρουσία στη Φρανκφούρτη έχουν και οι σημαντικότεροι παγκοσμίως οίκοι αξιολόγησης Standard & Poor's, Moody's και Fitch Ratings.

Στον εκθεσιακό χώρο της Frankfurter Messe διοργανώνονται πολλές σημαντικές διεθνείς εκθέσεις: Achema (χημική βιομηχανίας), Ambiente (οικιακά είδη, τέχνης, δώρων), Christmas World (χριστουγεννιάτικα είδη), Frankfurter Buchmesse (έκθεση βιβλίου), Hair & Beauty (είδη προσωπικής φροντίδας), Heimtextil (κλωστοϋφαντουργικά), ISH (ενέργεια, κλίμα, ΑΠΕ), Internationale Automobil Ausstellung-IAA (κλάδος αυτοκινήτου), Light+Building (φωτισμός, ηλεκτρονικός εξοπλισμός κτιρίων), Musikmesse (μουσικά όργανα, μουσικές εκδόσεις), Optatec (οπτική τεχνολογία), Paper World (χαρτικά, συσκευασίες) Prolight + Sound (Φωτισμός – Ήχος), Tendence (είδη δώρων, ρολόγια, έπιπλα).

2. Εξωτερικό Εμπόριο

Το 2019 οι **εξαγωγές** της Έσσης σημείωσαν ελαφρά αύξηση ύψους 0,4% σε σύγκριση με το 2018 ανερχόμενες σε 64,7 δις ευρώ. Μεγαλύτερη ήταν η αύξηση των εισαγωγών, ύψους 2,6%, οι οποίες ανήλθαν σε 102,6 δις ευρώ.

Ως εκ τούτου, το **εμπορικό έλλειμμα** του κρατιδίου της Έσσης αυξήθηκε κατά 6,7% και διαμορφώθηκε σε 37,8 δις ευρώ. Ο **συνολικός όγκος** εμπορίου της Έσσης με το εξωτερικό, ο οποίος ανήλθε το 2019 σε 167,3 δις Ευρώ, αντιστοιχεί στο 6,8% του συνολικού όγκου εμπορίου της Γερμανίας, ο οποίος ανήλθε την ίδια χρονιά σε 2,4 τρις ευρώ.

Πηγή: Ομοσπονδιακή Στατιστική Αρχή - DESTATIS

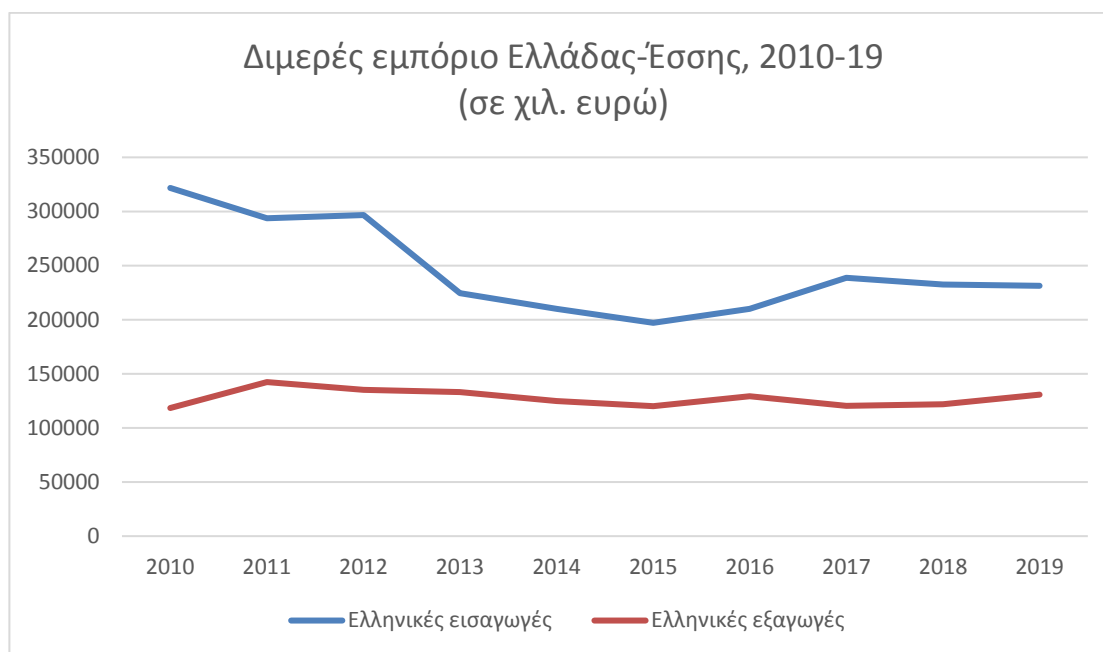
Η Έσση εξάγει κυρίως: χημικά (12,6 δις €), φαρμακευτικά προϊόντα (8,2 δις €), μηχανές (7,3 δις €), ηλεκτρονικούς υπολογιστές (6,2 δις €) και ηλεκτρονικό εξοπλισμό (4,7 δις €), ενώ εισάγει, ως επί το πλείστον, ηλεκτρονικούς υπολογιστές (18,8 δις €), οχήματα (8,4 δις €), φαρμακευτικά προϊόντα (8,4 δις €), μέταλλα (8,2 δις €) και χημικά προϊόντα (7,9 δις). Το μεγαλύτερο μέρος του εξωτερικού εμπορίου της Έσσης πραγματοποιείται με χώρες της ΕΕ

3. Διμερές εμπόριο Ελλάδος - Έσσης

Οι **εξαγωγές** της Ελλάδας προς την Έσση το 2019 σημείωσαν αύξηση 7,4% σε σύγκριση με το 2018 και ανήλθαν σε 130,8 εκ. ευρώ. Ως εκ τούτου η Έσση συνιστά το 5^ο σημαντικότερο κρατίδιο-προορισμό των ελληνικών εξαγωγών προς τη Γερμανία, μετά τη Βαυαρία, τη Β. Ρηνανία-Βεσφαλία, τη Βάδη Βυρτεμβέργη και τη Ρηνανία Παλατινάτο.

Αντίθετα, οι **εισαγωγές** της Ελλάδας από την Έσση το 2019 σημείωσαν μείωση 0,7% σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος και διαμορφώθηκαν στο επίπεδο των 231,2 εκ. ευρώ. Η Έσση καταλαμβάνει την 6^η θέση μεταξύ των γερμανικών Ομοσπονδιακών

Κρατιδίων ως προς τις εξαγωγές προς τη χώρα μας μετά τη Β. Ρηνανία-Βεστφαλία, τη Βάδη-Βυρτεμβέργη, τη Βαυαρία, τη Ρηνανία - Παλατινάτο και την Κάτω Σαξονία.

Πηγή: Ομοσπονδιακή Στατιστική Αρχή – DESTATIS

Ως εκ τούτου, το **έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου** με τη χώρα μας μειώθηκε κατά 9,2% σε σύγκριση με το 2019 και ανήλθε συνολικά σε 100,3 εκ. ευρώ. Ταυτόχρονα, ο όγκος του διμερούς εμπορίου Ελλάδας-Έσσης αυξήθηκε κατά 2,23% και διαμορφώθηκε σε 362,12 εκ. Ευρώ (μερίδιο 5,8% επί του συνολικού όγκου του διμερούς εμπορίου της χώρας μας με την Γερμανία).

Τα κυριότερα προϊόντα, που **εξάγει** η Ελλάδα προς την Έσση είναι:

- Τρόφιμα (23,3%)
- Φαρμακευτικά προϊόντα (17,4%)
- Μέταλλα (16,7%)
- Πλαστικά (8,8%)
- Προϊόντα από μέταλλο (3,2%)
- Ρουχισμός (3,1%)
- Ηλεκτρικός εξοπλισμός (2,29%)
- Χημικά προϊόντα (2,1%)
- Ποτά (2,1%)
- Εξαρτήματα ηλεκτρονικών υπολογιστών

Τα κυριότερα προϊόντα, που **εισάγει** η Ελλάδα από την Έσση είναι:

- Χημικά προϊόντα (22,7%)
- Φαρμακευτικά προϊόντα (19,3%)
- Εξαρτήματα ηλεκτρονικών υπολογιστών (9,8%)
- Μηχανήματα (7,3%)
- Πλαστικά (6,3%)
- Προϊόντα από χαρτί (4,6%)
- Τρόφιμα (4,1%)
- Μηχανοκίνητα οχήματα (3,8%)

- Προϊόντα από μέταλλο (2,6%)
- Μέταλλα (2,5%)

4. Ελληνική επιχειρηματική παρουσία στην Έσση:

Τράπεζα Πειραιώς (πρώην Αγροτική Τράπεζα Ελλάδος), Alumil (προφίλ αλουμινίου), Ellaktor (διαχείριση αποβλήτων), FAGE (γαλακτοκομικά), Pyramis (είδη κουζίνας, μπάνιου, ανοξείδωτοι νεροχύτες κ.α.).

Ντύσσελντορφ, 11 Ιουνίου 2020

Φρίντα Γεωργίου
Σύμβουλος ΟΕΥ Β΄

